

"S Kovačičem bi šel kadarkoli na špricar"

Po mesecih molka je Aleš Hauc za Večer spregovoril o Novi KBM, ki jo je vodil tri leta. Daljšo verzijo intervjuja objavljamo na spletni strani

VASJA JAGER

Za začetek me zanima, kako je z vašim zdravjem. Po Mariboru se je govorilo marsikaj.

"Ljudje imajo vedno veliko za povedati. Preprosta resnica je, da sem vsa leta na vodilnih funkcijah garal cele dneve in da sem pregorel, kar je bil tudi eden izmed glavnih razlogov, da sem nadzorni svet NKBM zaprosil, da me razreši. Sedaj sem odlično."

Kaj so bili še drugi razlogi?

"Predvsem zvezane roke pri vodenju banke zaradi po mojem mnenju togih evropskih zavez, ki jih je treba strogo spoštovati v procesu prestrukturiranja banke. Banka, ki je prejela državno pomoč v obliki dokapitalizacije, mora namreč po logiki Evropske komisije žrtvovati konkurenčnost na račun zmanjševanja kreditiranja in višje donosnosti ter varnosti novih naložb."

Zaradi takšne miselnosti je NKBM prenehala kreditirati gospodarstvo in izgubila kup strank, zlasti med malimi in srednjimi podjetji. V času vašega mandata so se krediti nebančnemu sektorju zmanjšali s 3,4 milijarde v 2012, ko ste prišli na čelo uprave, na vsega 1,9 milijarde evrov dve leti kasneje. Banka je absurdno stiskala pas.

"To ni bila moja zamisel; če bi bilo po mojem, bi dajali nove kredite in sprejemali poslovna tveganja. Toda s sprejetjem državne pomoči v obliki dokapitalizacije se je NKBM zavezala k sprejetju evropskih zavez, ki so nam narekovale zmanjšanje kreditiranja, zapiranje poslovalnic in odpušcanja. Na drugi strani so se od nas zahtevale zelo visoke donosnosti novih poslov, zaradi česar smo morali biti še bolj previdni. In zato NKBM preprosto ni mogla biti konkurenčna zasebnim bankam."

In kje je tukaj logika, ki ste jo omenili?

"Po mojem mnenju je ni. Banka ne more zniževati svojih stalnih stroškov tako hitro, kot ji upadajo prihodki, z zmanjševanjem kreditiranja pa ji ti še dodatno upadajo. A tako so odločili v Bruslju in tega ni mogoče spremeniti; sam nisem mogel sprejeti občutka nemoči, ki se mi je porajal, in pri takšnem početju preprosto nisem več želel sodelovati."

Izrinjeni mali delničarji

Z državno dokapitalizacijo NKBM, ki o kateri ste govorili, je bilo iz lastništva izrinjenih skoraj sto tisoč malih delničarjev, ki so ostali brez denarja, ki so ga vložili v banko. Kako odgovarjate na očitke, da se jim je zgodila strašna krivica?

"To je bil ukrep regulatorja, na kar moja uprava v tistem času ni imela nobenega vpliva. To in tudi izbris podrejenecv zelo obžalujem."

In ko sva pri slednjih: zakaj sta NLB in NKBM po diktatu Banke Slovenije pristali na izbris imetnikov podrejenih obveznic, čeprav sta že pred tem razpolagali s pravnimi mnenji, ki so jasno kazala na neustavnost takšnega početja?

"Po mojem mnenju je zakon o bančništvu, na podlagi katerega je bil izveden izbris, ustrezna podlaga, po kateri je delovala Banka Slovenije. Ali je sam zakon v skladu z ustavo, mora odločiti ustavno sodišče. Sicer je pravno mnenje glede zakonitosti poteze po informacijah v medijih imela le NLB, mi pa smo naročili zgolj dodatne izračune, s katerimi smo dodatno utemeljili, da bi bil izbris imetnikov podrejenih obveznic NKBM v skupni vrednosti 65 milijonov upravičen."

Podlaga za izbris imetnikov podrejenih obveznic so bili kontroverzni stresni testi, ki so jih za Banko Slovenije izvajali tuji revizorji. Njihovi rezultati so na koncu presenetili marsikoga.

"Tudi mene, saj sem bil zaradi visoke kapitalske ustreznosti NKBM prepričan, da bomo stresne teste prestali brez težav. To se seveda ni zgodilo. Kot so poročali mediji, so bili pogoji za slovenske banke precej bolj ostri kot za druge evropske banke. Predpostavke glede gospodarske rasti, na katerih so ti testi temeljili, so bile - kot se sedaj kaže - preveč pesimistične; ta meto-

dologija je bila objavljena na spletni strani Evropske centralne banke in ob njenem pregledu prav v oči bodejo nenavadno slabe napovedi za Slovenijo, ki so že danes precej boljše od takratnih predvidevanj. Menim, da smo na stresnih testih padli po krivici."

V Dnevniku, Mladini in Večerju smo pisali o elektronskih sporočilih, ki so jih evropski uradniki pošiljali na naše ministrstvo za finance. Iz njih izhaja, da so si že pred izvedbo stresnih testov zastavili za cilj izbris obvezničarjev. To bi pomenilo, da so bili testi vnaprej prirejeni.

"Pojma nimam, kaj se je dogajalo v kulisju."

Velik del slabih kreditov, ki še vedno dušijo NKBM - govorim o spornih posojilih za projekte na Balkanu -, je dedščina uprave Matjaža Kovačiča. V javnost so prišla elektronska sporočila, s katerimi je o podrobnostih določenih poslov seznanjal takratnega premierja Janeza Janšo. Kaj menite o njuni komunikaciji?

"Če so sporočila pristna, me izredno čudi izkazana servilnost gospoda Kovačiča. Sam ga do sedaj nisem poznal v takšni luči."

Dopisovanje z Janšo

Čeprav so bili objavljeni samo njegovi e-maili Janši, si je dopisoval tudi s politikami na levici. Je Kovačič anomalija, osamljen primer v bančništvu ali pa zaščitni znak neklih ustaljenih praks političnih vplivov na NKBM?

"Mislim, da je na začetku svojega mandata kot predsednik uprave zelo smelo zastavil zadeve. Ne morem pa komentirati, kaj se je zgodilo kasneje, ker je to v pristojnosti Nacionalnega preiskovalnega urada in Specializiranega državnega tožilstva. Treba je poudariti, da je v njegovem času politika funkcionirala povsem drugače kot danes in on je bil verjetno dnevno soočen s tem. Jaz v času službovanja na Novi KBM nisem doživel prav nobenih pritiskov z njene strani. Komunikacija s pristojnim ministrom in predsednikom vlade je za šefa uprave državne banke nekaj povsem običajnega."

Težko verjamem, da na vas ni pritisikal nihče iz političnih krogov.

"Pa res niso. Verjetno zato, ker me dobro poznajo in so vnaprej vedeli,

Page: 4

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 1394 cm2

2 / 4

kakšen bi bil moj odziv. Kljub temu sem preživel tri uradne poskuse odstavitve pri Pošti in verjetno še kakšnega skritega v NKBM."

Kaj pa lobisti, strici iz ozadja, razni vplivneži?

"Nihče."

Andrej Hazabent, Borut Jamnik, Borut Petek, Janez Zemljarič ...?

"Ne, ne... Nihče mi ni naročal ničesar."

O čem pa ste se pogovarjali z njimi?

"No, kakšno kavico sem že spil. To pa menda smem? So pa se vsi izogibali pogovorov o konkretnih projektih."

In kaj so bile teme vaših klepetov?

"Bolj družabne narave."

S kom ste pili te kavice?

"Z gospodom Jamnikom in gospodom Hazabentom sploh ne ... Koga ste še našli?"

Petek in Zemljarič.

"Gospoda Zemljariča sploh ne poznam in ga nikoli nisem srečal. Gospod Petek je bil moj študent. Vendar so bili najini pogovori izključno zasebne narave in o družabnih temah."

Torej vztrajate, da navodil niste dobivali. Ali lahko zase rečete tudi, da ste direktor brez političnega ozadja in da ste na vrh NKBM prišli brez podpore politike?

"Nisem član nobene stranke, je pa res, da sem po duši konzervativec. Če me je kdo podprl, me je iz profesionalnih vzgibov. Hvala bogu nikoli nisem bil odvisen od politike in nikoli ji nisem ničesar dolgoval. Pod nobenim pogojem pa nisem bil v nikakršni spregi."

Torej tudi odločitev o vložitvi odškodninskih tožb zoper Kovačičevo ekipo ni bila politična?

"Nihče nam ni sufliral, naj tožimo Kovačiča. Banka Slovenije je na banke poslala dopis, v katerem je upravam naložila, naj v primerih sumov oškodovanj uporabijo vsa pravna sredstva za zagotovitev odgovornosti tistih, ki so vpleteni v te zgodbe. Mi smo torej zgolj izpolnili zavezo regulatorja. Sicer pa smo že v 2012 pričeli izvajati forenzično revizijo skupaj z revizijsko hišo PWC. V soglasju za nadzornim svetom smo dali njene izsledke preveriti še trem odvetniškim družbam, ki so nam po temeljiti presoji svetovale, koga naj tožimo, kako in v kakšni višini. Tega si ni izmislila moja uprava in ne podrejani. Po potrditvi predlogov na upravi banke je dal soglasje zanje še Nadzorni svet NKBM. Skupni znesek odškodnin, ki jih zahteva NKBM, je okoli 45 milijonov evrov, tožbe - ki se nanašajo na določene hčerinske družbe v tujini in

v največji meri na odgovorne osebe iz vrst nekdanjih uslužbencev NKBM - pa so vložene v Sloveniji in tujini."

S hčerinskimi družbami verjetno mislite nekdanji Multiconsult, prek katerega so tekli nakupi preplačanih hrvaških parcel, s katerimi je iz NKBM izteklo dobrih 27 milijonov?

"Ne morem komentirati."

Ste koga od nekdanje uprave NKBM tudi kazensko ovadili?

"To ne, smo pa kriminalistom na njihovo zahtevo posredovali vso dokumentacijo o domnevno sumljivih poslih. Moram pa reči, da so nekatera razkritja Večera zelo blizu ugotovitvam, do katerih smo med pregledom teh poslov prišli tudi v banki, pri čimer podrobnosti ne smem komentirati."

Pa je NKBM pod vašim vodstvom zastavila kreditni tok iz najbolj spornih pogodb, ki so bile sklenjene pod Kovačičem? Na primer za posojila za gradnjo bioplinarn pod okriljem skupine Keter, pa za projekte Zorana Šolaje.

"O konkretnih poslih ne smem govoriti. Lahko pa povem, da smo pri določenih komitentih zaprli pipico ali pa smo zahtevali dodatna jamstva. Zadnji nov kredit za bioplinarne je v letu 2012 bil odobren le nekaj dni pred mojim prihodom, še v času predsednika uprave Andreja Plosa, sedanjega šefa Sparkasse v Sloveniji."

Kako se danes gledata z Matjažem Kovačičem? Vendarle sta bila prijatelja.

"Moj osebni odnos do njega se ni v ničemer spremenil, ker strogo ločim osebni odnos od službe. Kako pa je z njim, morate vprašati njega. Sicer se že dolgo nisva srečala, ko pa sva se nazadnje videla, sem mu povedal, da je pri meni vedno dobrodošel. Sem pa slišal, da me nima več ravno v čisljih, kar je seveda po svoje razumljivo, vendar na govornice ne dam veliko. Osebno mi želim vse najboljše."

Torej bi sprejeli njegovo povabilo na špricar?

"Rade volje. Banka je še najmanj, kar naju veže skupaj. Poznala sva se že mnogo časa pred tem. Upam, da bo doumel, da mu resnično ne želim ničesar žalega."

Dokapitalizacija Adria Bank

Vaš mandat v NKBM je zaznamovala še ena poteza, o kateri se v javnosti bolj malo ve: dokapitalizacija dunajske Adrie Bank, katere stodstotni lastnik je postala NKBM, in potem njena likvidacija. Zakaj ste prevzeli Adrio Bank, če je na koncu

NKBM od nje dobila samo nove slabe kredite?

"Avstrijski regulator je od nas zahteval, da moramo dokapitalizirati Adrio Bank, ki zaradi slabitev iz naslova slabih posojil ni bila kapital-sko ustrezna. Tako smo jo prevzeli, za zaprtje pa smo se odločili, ker je imela absolutno neustrezen kreditni portfelj in več nismo našli načina, kako ga sanirati, poleg tega pa je po mojem mnenju imela preživeli poslovni model."

Prav to je zanimivo, kakšen sploh je ta kreditni portfelj. Komu vse je posojala Adria Bank?

"Velika večina teh slabih posojil je nastala še pred mojim prihodom na NKBM in pred imenovanjem gospoda Gregorja Kaiserja na čelo Adrie Bank ..."

To ime mi je zelo znano. In sicer iz afere s srbskim podjetjem Agroživ, v katerega je skupina NLB na podlagi ponarejenih bilanc namenila za 67 milijonov kreditov. Kaiser je takrat vodil področje za mednarodno poslovanje na NLB.

"..." (smeh)

Kdo je Kaiserja imenoval za predsednika uprave Adria Bank in zakaj?

"Imenovan je bil še v času, ko je NKBM vodil Matjaž Kovačič."

Ob likvidaciji Adrie je kontroverzni hrvaški novinar Margetić v Bruselju poslal protestno pismo, v katerem je med drugim zapisal: "Adria Bank je bila dolga leta ena od ključnih platform v mednarodnih operacijah pranja denarja in del strukture, prek katere je po razpadu SFRJ tekel denar na skrite račune v tujini."

"Te trditve se mi zdijo pretirane."

Toda Adria Bank je kreditirala cel kup tudi spornih ljudi, med drugim Ivico Todorčića.

"Pravim, da se je to zgodilo, še preden sem prišel. Ob mojem prihodu na NKBM je bilo to že zatečeno stanje."

Kakšna je zgodba v Srbiji z nekdanjo Credy banko, danes znano kot KBM Kragujevac? Tudi to je dediščina Matjaža Kovačiča.

"Dejstvo je, da ima ta banka premajhen tržni delež. V mojem mandatu smo lahko izvedli le racionalizacijo stroškov poslovanja in pričeli prenovi poslovnih procesov na podlagi sprejete strategije. Po sprejetju evropskih zavez nismo dobili soglasja Evropske komisije, da bi jo lahko dokapitalizirali, zato jo NKBM sedaj prodaja."

NKBM je pred kratkim v nejasnih okoliščinah zapustil Anton Guzej, ki je do takrat veljal za vašega tesnega sodelavca. Kaj se je zgodilo?

"Vrsto let sva sodelovala izvrstno, še iz časa, ko je bil moj šef v Krekovi banki. Kasneje sem ga vzel na Pošto kot svetovalca, ob prihodu na NKBM pa je postal izvršilni direktor za poslovanje z gospodarstvom. Vedno sem mu želel vse dobro, je izvrsten komercialist in zelo žal mi je, da ga ni več v banki. Kakšno je njegovo videnje najinega odnosa, morate vprašati njega."

Po mojem vedenju mu je NKBM v precej spornih okoliščinah očitala namero zlorabe notranjih informacij pri nakupu obveznic Gorenja, ki so bile izdane prav prek vaše banke.

"Teга uradno ne smem komentirati. Lahko rečem le, da sem mu želel dobronamerno pojasniti nekatere zadeve in da on tega očitno ni sprejel, zato se je verjetno odločil za odhod."

Ob tem incidentu so postali vse glasnejši očitki, da NKBM s Primožem Britovškom, ki je zadolžen za varnost, prikrito nadzira svoje uslužbence.

"To nikakor ne drži. Sektor za korporativno varnost je nastal v mojem mandatu in ima natančno določene pristojnosti; žal se ga je v zadnjem času zaradi poročanja določenih medijev oprijel slab sloves. Tudi zaradi gospoda Britovška, ki je bil včasih zaposlen v Sovi. To še ne pomeni, da je v NKBM izvajal kakšne prikrite ukrepe; gre za strokovnjaka z izrednimi izkušnjami na področju gospodarskega kriminala in vsaka resna banka mora imeti pristojno enoto, ki preiskuje sume morebitnih odklonov. Tudi s pomočjo preiskovalne komisije, ki je v NKBM delovala že pred mojim prihodom. Verjamem pa, da marsikomu ni bilo všeč, ko ga je vzela pod drobno-

gled."

NKBM je razdeljena na različne struje, ki se med seboj z vsemi sredstvi borijo za prevlado?

"Točno tako!"

Sošolci in prijatelji

Eno izmed njih naj bi sestavljali kadri, ki ste jih pripeljali s seboj iz svojih prejšnjih služb, torej iz Pošte in Krekove – danes Raiffeisen – banke. Ste si želeli zaščititi hrbet?

"Seveda sem prepričan, da je bilo dobro, da so na pomembne položaje prišli ljudje brez določenih povezav in brez bremen preteklih afer, ki še danes pretresajo NKBM. Želel sem pač pretrgati domnevne sprege, kar mi je do neke mere uspelo, a žal ne v celoti. Zamenjali smo veliko uslužbencev, a če bi še naprej vodil banko, bi vsekakor potegnil še kakšno kadrovske potezo."

Enako je že pred vami počel Matjaž Kovačič, ki je na ključne položaje imenoval svoje sošolce in prijatelje. Danes NKBM pretresajo notranji spopadi, anonimke z očitki kar dežujejo. Koliko to vpliva na poslovanje banke?

"To je bil še en razlog za moj odhod. Nikakor se nisem mogel sprijazniti z razmišljanjem dela stare garde, ki je a priori zavračala vsak svež kader in so-

delovanje z njim. Po mojem mnenju določen del te stare garde še dalje pošilja lažnive anonimke po medijih in nas blati v komentarjih pod članki. No, za nekatere od njih vemo, kdo so, saj so se sami izdali (smeh), vendar so ti postopki stvar sektorja korporativne varnosti na banki, ne več moja. Moji poskusi umirjanja strasti so bili dostikrat pavšalno zavrtnjeni in stanje je sčasoma postalo nevzdržno. NKBM je predolgo obvladovala klika povezanih ljudi, ki niso nikogar spustili blizu, kar pripisujem določenim poslom, v katere se je banka takrat podala."

In kako danes gledate na svoj mandat na čelu NKBM?

"Moja uprava je skupaj s sodelavci banko reorganizirala, prestrukturirala in ji skupaj z dokapitalizacijo države dala temelje za nov začetek, ki se je zrcalil v čistem dobičku okrog petintrideset milijonov evrov lani, torej dobičku prv ič po štirih letih izgube. Res je, da je slaba tretjina tega rezultata posledica obrestnih prihodkov iz državnih obveznic, a je rezultat, sploh če ga primerjamo s konkurenčnimi bankami, soliden. Na to sem ponosen. Tej banki želim iskreno vse najboljše. NKBM je zelo dobra hiša, a ima preveč nepredelanih travm iz preteklosti. Šele ko jih bo pustila za seboj, bo lahko še boljša."

Obnovili bodo kreditiranje

"Obseg slabih posojil se krči, stroški se znižujejo, banka že drugo leto posluje z dobičkom, izvajajo se reorganizacije, popisujejo poslovni procesi, skratka vse to, kar je zastavila že moja uprava, in še več," Hauc odgovori na vprašanje, kako vidi Novo KBM danes, ko je sam v službi na PBS, ki naj bi se sčasoma pripojila Novi KBM. "Prepričan sem, da bo nova kompetentna uprava pod gospodom Robertom Senico uspela obnoviti kreditiranje. Menim tudi, da bodo uspešno zmanjševali obseg slabih posojil, kajti tega ni mogoče napraviti čez noč, temveč traja nekaj let, da počasi prodaja te terjatve ali prestrukturira dane kredite."

*NKBM je zelo
dobra hiša,
a ima preveč
nepredelanih
travm
iz preteklosti*

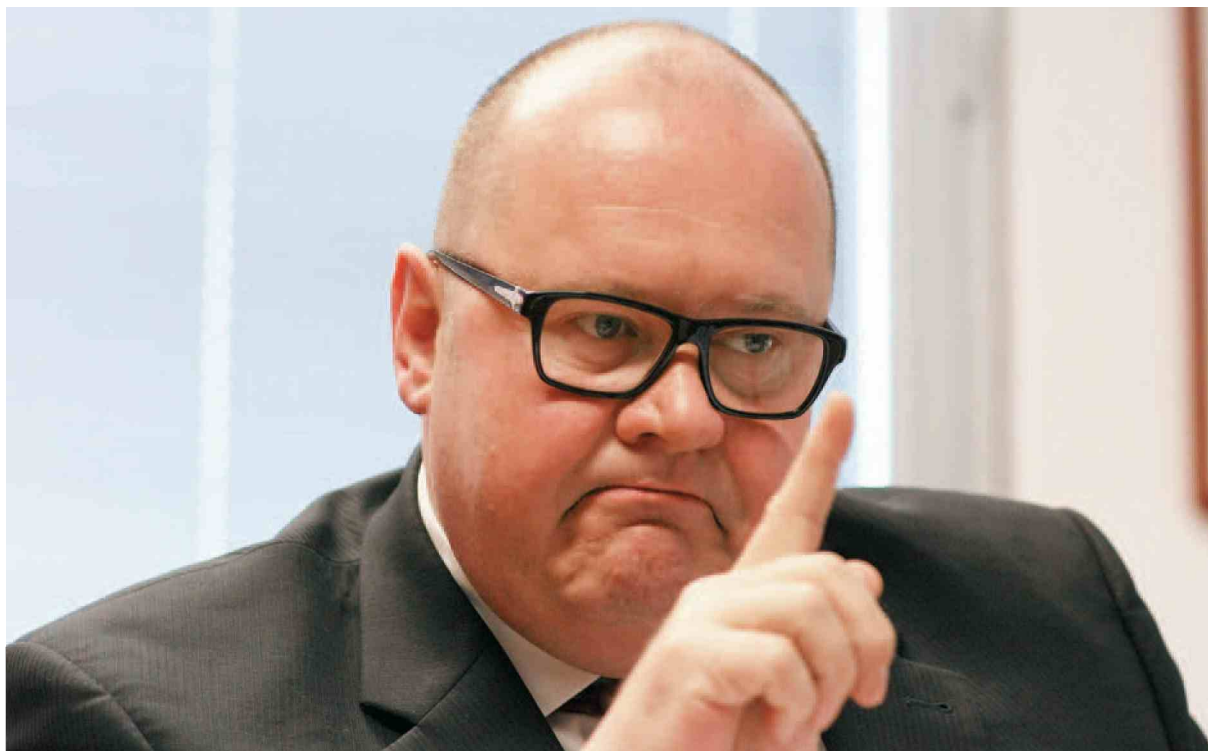
Page: 4

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 1394 cm2

4 / 4

O Novi KBM: "Predolgo jo je obvladovala klika povezanih ljudi, ki niso nikogar spustili blizu." (Sašo Bizjak)

O Borutu Petku: "Bil je moj študent. Najini pogovori so bili izključno zasebne narave." (Sašo Bizjak)